

Bij de Najaarsnota 2008 en de Begroting 2009

De begrotingsbehandeling ervaar ik altijd weer als het jaarlijkse hoogtepunt voor mezelf, als gemeenteraadslid en bovendien ook nog als permanent woordvoerder. Of ik het leuk vind of niet. Meestal wel, overigens. Bij een begrotingsbehandeling kun je nooit eens terugvallen op wat je eerder gezegd of geschreven hebt. Je moet er steeds weer tegenaan alsof het de eerste keer is. Dat komt doordat er jaarlijks toch zoveel aan de orde is, oude zaken en toch ook heel wat nieuwe ontwikkelingen. Dat is ook nu weer zo. We praten vanmiddag over de begroting 2009 en ook en dat vooral over het beleid in de jaren daarna. Daarom noemen we wellicht de bijdragen algemene beschouwingen. En daar zit wat abstracts in. De een vindt zus en de ander denkt zo. Gelukkig maar, dat houdt ons scherp.

Het is ook altijd weer een hele klus, de voorbereidingen voor deze vergadering. Ik realiseer me dat er weer veel werk verzet is door het college en vooral door de betrokken ambtenaren om de stukken gereed te krijgen. Aan aandacht voor uw werk zal het vandaag niet ontbreken. Persoonlijk ben ik altijd blij met de betr. boekwerken. Ze bevatten heel veel relevante informatie die voor het raadswerk onmisbaar is. Dus alle betrokkenen bedankt.

Ik wil ook nog even noemen dat deze begrotingsvergadering de eerste is met deze burgemeester. Enkele weken geleden kregen we de nieuwe portefeuillevindeling van het college toegestuurd. Bij kennisname daarvan moest ik even glimlachen: hoezo profielschets en alleen basistaken. Zo niet bij deze burgemeester blijkbaar en ik ben daar content mee. Ik wens u veel plezier en succes bij het uitvoeren van uw taken. Ik zeg dat met een positieve insteek. En de woorden aan u gericht impliceren ook de overige leden van het college.

Bij het lezen van de najaarsnota en de begroting valt het direct op dat er grote ambities zijn en dus veel investeringen gepland, die een grote wissel trekken op de gemeentelijke exploitatie. Het nu al (voldoende) reserveren is als goed koopmanschap zeer gewenst. Wij komen daar op terug.

Najaarsnota 2008

Eerst ontvingen we de begroting 2009 en met belangstelling keken we uit naar de Najaarsnota 2008 en dan vooral naar de inhoud van de septembercirculaire. Hoe is de ontwikkeling van het accres Maar voordat het antwoord daarop gevonden was werd duidelijk op de eerste tekstpagina (P3) dat er sprake is van een negatief resultaat in 2008 van ruim €1 miljoen. U noemt dat, eufemistisch, incidenteel en laten we dat dan maar hopen. De oorzaken tot dit resultaat zijn duidelijk en autonoom. Maar een feit is dat de ARGI er aan moet geloven en dat gegeven komen we vandaan nog wel eens meer tegen. Gelukkig komt er ook voor 2008 nog een leuk bedrag uit de algemene uitkering, waardoor het tekort gereduceerd wordt. Bij de Jaarrekening weten we exact waar we aan toe zijn.

Verder ben ik het helemaal eens met de stelling op pag. 5: hogere algemene uitkering uit het Gemeentefonds t.b.v. de begroting 2009-2012 voorlopig parkeren.

Begroting 2009

De stap naar de begroting is niet zo groot meer. Terecht wijst u daarin op zaken die de begrotingspositie kunnen beïnvloeden (pag.3). 'Een bepaalde terughoudendheid kan op zijn plaats zijn.' Ik wil er voor pleiten deze potentialis te veranderen in een realis. Terugdraaien kan altijd nog. De begroting bestaat uit twee delen:

1. Beleid op korte termijn
2. Beleid op langere termijn

Ad 1. Beleid op korte termijn

U presenteert een sluitende begroting, uiteraard. Uit de septembercirculaire is duidelijk geworden dat er voor 2009 op een hogere uitkering uit het Gemeentefonds gerekend mag worden. Dat scheelt weer, nl. €693.000,-. Maar dat bedrag gaan we parkeren is de afspraak.

Voor het sluitend maken van de begroting waren er twee 2 kunstgrepen als ik het goed zie:

- een éénmalig verhoging van de OZB met 2,9% zijnde €84.000,- en
- een onttrekking aan de ARGI van € 200.617,-.

Met beide onderdelen is de ChristenUnie niet zo gelukkig.

Wat de OZB betreft hebben we een trendmatige verhoging afgesproken van 2%. Om deze trend nu te doorbreken omdat er een meevaller is in de afvalstoffenheffing lijkt me nogal krom. Het streven

is bij gemeentelijke heffingen toch kostendekkend zijn? Het lijkt me juist om dit voordeel gewoon aan de consumenten toe te laten vallen. We willen toch graag een betrouwbare overheid zijn!? Het gat dat dan valt van €84.000,- kan gedekt worden uit het restant begrotingssaldo van € 594.135,- zie pag. 30 uit de begroting. Vooralsnog kunt u hier rekenen op een tegenstem van de ChristenUnie.

Uit het hiervoor genoemde bedrag kan bovendien ook nog de onttrekking uit de ARGV vervallen en dat wordt dan hierbij ook voorgesteld. Op de ARGV en het belang van een vette ARGV kom ik nog terug.

Ook heeft de ChristenUnie in een eerder stadium al bezwaar gemaakt tegen het voornemen een fonds op te zetten voor startende ondernemingen. Het starten van een onderneming is een zaak van de starter zelf, de Kamer van Koophandel, de banken en eventueel de rijksoverheid, h.l. het Ministerie van Economische Zaken. Wij willen hierin consistent zijn. Steeds als het om een of andere vorm van inkomensbeleid ging heeft de ChristenUnie een daartoe strekkend voorstel niet ondersteund. Het bedrag waar het hier om gaat is €50.000,-.

Ad 2. Beleid op langere termijn

Ik ben blij dat we vandaag alleen maar moeten besluiten over de begroting 2009. Voor de nabije en wat verdere toekomst liggen er nogal wat voetangels en klemmen. Het is heel goed dat u een onderzoek opgestart hebt om inzicht te krijgen in mogelijke kostenbesparingen met structurele en incidentele effecten, ref. pagina's 21 en 22. Doet u dat allemaal in eigen beheer of worden hier ook deskundigen van buiten bij ingeschakeld, bijv. de accountant? Het doel van dat onderzoek is vooral om gelden te vinden, vrij te maken, ten behoeve van het IAB.

Vanuit verkregen voorinformatie van de betrokken ambtenaren weten we inmiddels dat voor dat doel zo'n €40.000.000,- nodig is. Dat bedrag is dan gecalculeerd op basis van de beschikbare cijfers van de MFA in Ter Borch die inmiddels in aanbouw is.

De ChristenUnie wil uw voornemen graag ondersteunen en tegelijkertijd voorstellen nog geen objectgerichte kredietvoorstellen te doen, zoals nu bijv. gebeurt op pag. 15 en 18. Daar valt voor het beoogde doel het bedrag van €1.043.000,-. De samenstelling van dit bedrag vindt u pag. 15: Voordeel uit: verzelfstandiging Openbaar Onderwijs, inzet WMO gelden e.a., inzet van onderwijshuisvestingsgelden.

In de eerste plaats zou ik eerst graag een specificatie zien van het hoe en waarom van de WMO gelden (dat is van onze kant al eerder om gevraagd) en de andere posten zouden we graag toegevoegd willen zien aan de ARGV, eventueel gelabeld. Als u dan te zijner tijd verslag doet van

de uitkomsten van uw onderzoek kan definitief besloten worden over de toekomstige investeringen ten behoeve van het IAB. Wij vragen u dan bij die gelegenheid niet alleen de investeringen te betrekken maar ook de opbrengsten uit bijv. verkoop of herbestemming van bestaande gebouwen gronden..

Het lijkt de ChristenUnie gewenst dat jaarlijks een van te voren afgesproken bedrag vanuit de algemene uitkering als eerste bestemming wordt gedoteerd aan de ARGI. Met een vette ARGI wordt investeren wat makkelijker.

En nog even de WMO, ik wijs u op de zin op pag. 3: Uitgangspunt is dat lasten die ontstaan uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning via een compensatie in de Algemene Uitkering worden opgevangen. Dus maar niet anders bestemmen tenzij er duidelijk sprake is van een relatie.

Kapitaallasten

Bij de behandeling van de nota Kapitaalgoederen ben ik uitvoerig (exemplarisch) ingegaan op financiering van de MFA in Ter Borch. Essentieel in die discussie was hoe om te gaan met vrijvallende kapitaallasten. In het behandelde voorbeeld valt door de jaarlijkse aflossing van 2.5% een bedrag aan rente vrij vanwege het afgeloste schuldbedrag. In het onderhavige geval betekent dat een jaarlijkse vermindering van de kapitaallasten met €11.890,-. Dat betekent over de hele looptijd (in geval van hetzelfde rentepercentage) het bedrag van €475.680,-.

Om de exploitatie van de stichting van de MFA rond te krijgen werd een bedrag ad €4.000.000,- (te verdelen in 40 jaarlijkse termijnen ad €100.000,-) ter beschikking gesteld vanuit de ARCA

Het lijkt de ChristenUnie te verdedigen dat het rentevoordeel ten gevolge van de jaarlijkse aflossingen als hiervoor bedoeld, ten gunste van de ARCA worden gebracht. Zie dit als een bijdrage in uw zoektocht naar kapitaal.

Tenslotte

Ik wil gaan afronden. Deze keer heb ik me vrijwel uitsluitend met de financiële kant van het besturen beziggehouden. De algemene beschouwingen lenen zich ook wel voor uistapjes bijv. over

- Jeugdbeleid
- Alcohol en drugs (is al jaren in de pen)
- Politie op straat
- Kinderopvang
- Prins Bernhardhoeve
- Enzovoorts.....
-

De visie van de ChristenUnie op de overheid, dus ook de gemeentelijke, wordt mede bepaald door het bijbelse advies: 'Bidt voor alle koningen en gezagsdragers, opdat we rustig en ongestoord kunnen leven.....'.

In de wetenschap dat in veel kerken daarvoor regelmatig gebeden wordt wens ik u en ons allemaal Gods zegen en heel veel wijsheid toe.

Ik dank u wel.

ChristenUnie Tynaarlo

Jaap Hoogenboom